

Wiersholm, Mellbye & Bech Advokatfirma AS

Postboks 1400 Vika
0115 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2005/1353
MAO-M1 MOHE
401.4

Saksbeh.:

Dato: 18.01.2006

■ Norgesgruppen ASA - konkurranseloven § 24 - pålegg om meldeplikt

Vedtak V2006-11

Konkurransetilsynet viser til brev av 9. desember 2005 (vedtak V2005-19) der Norgesgruppen ASA pålegges meldeplikt etter konkurranseloven § 24. Vi viser også til tilsynets varsel av 9. januar 2006, om et mulig nytt vedtak for å inkludere avtaler som inngås av Norgesgruppens profilhus og tilknyttede kjeder i meldeplikten. Vi har mottatt Deres kommentarer til dette varselet i brev av 13. januar 2006.

Dette vedtaket om meldeplikt for Norgesgruppen ASA erstatter vedtak V2005-19, som oppheves.

Konkurransetilsynet har i løpet av 2005 foretatt en undersøkelse av det norske dagligvaremarkedet. Det vises i denne forbindelse til tilsynets foreløpige rapport: "Betaling for hylleplass. Virkninger for konkurransen i dagligvaremarkedet i Norge." Rapporten tok særlig for seg bruken av bonuser, rabatter og engangsbeløp som avtales mellom dagligvaregrupperingene og leverandørene.

Tilsynet ønsker å følge den videre utviklingen i dagligvaremarkedet nøye. Det er høy konsentrasjon i dagligvaremarkedet i Norge med fire landsdekkende grupperinger som står for 99,3 prosent av omsetningen. Leverandørsiden er mer sammensatt, men generelt er også denne siden preget av høy konsentrasjon. For å kunne føre et effektivt tilsyn med konkurranseforholdene i dagligvaremarkedet, pålegges Norgesgruppen ASA, ICA Norge AS, Coop Norge AS, Rema 1000 Norge AS, Lidl Norge og Smart Club ASA meldeplikt for sine avtaler med utvalgte leverandører.

Utvalget av leverandører er basert på Konkurransetilsynets generelle kunnskap om aktører og konkurranseforhold i dagligvaremarkedet. Det er ikke foretatt en konkret vurdering av om disse leverandørene er dominerende i konkurranselovens forstand. Tilsynet vil løpende vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å gjøre endringer i listen over leverandører.

I vedtak V2005/19 ble Norgesgruppen ASA pålagt å sende inn avtalene til tilsynet senest to uker etter at endelig avtale er inngått. Norgesgruppen ASA ber i brevet av 13. januar 2006 om at det fastsettes en dato; 28. februar hvert år, som frist for å sende inn avtalene. Tilsynet vil da få tilsendt alle avtaler som er signert, og utkast til avtaler som foreløpig ikke er signert. Deretter vil tilsynet få ettersendt endringer i utkastene, etter hvert som de foreligger. Det fremholdes videre at en frist på to uker til å oversende avtalene er vanskelig å overholde. Norgesgruppen ASA ber derfor om at fristen settes til fire uker fra avtale er inngått.

Konkurransetilsynet har forståelse for at Norgesgruppen ASA kan trenge en noe lenger frist enn to uker fra avtaleinngåelse, da de med dette vedtaket får ansvaret for å sende inn avtaler på vegne av en rekke profilhus og tilknyttede kjeder og butikker, i tillegg til avtalene som inngås sentralt. På denne bakgrunn setter Konkurransetilsynet fristen til fire uker etter at endelig avtale er inngått.

Konkurransetilsynet ønsker derimot ikke å sette en bestemt dato som frist for oversendelsen av avtalene. Vi ønsker ikke å få tilsendt avtaleutkast, men foretrekker å forholde oss til bindende avtaler etter hvert som de inngås. Konkurransetilsynet legger imidlertid opp til en løpende dialog med kjedene om den praktiske gjennomføringen av meldeplikten. Det vil bli anledning til å ta opp problemstillinger som dette ved senere anledninger, etter at det er opparbeidet noe erfaring med hvordan meldeplikten fungerer rent praktisk. Meldeplikten vil for eksempel være et naturlig tema i de årlige møtene som tilsynet har varslet å avholde med dagligvarekjedene.¹

Andre typer dokumenter som omfattes av meldeplikten, skal også sendes til Konkurransetilsynet innen fire uker etter at de inngår som en del av avtaleforholdet mellom partene. Når det gjelder eventuelle avtaler omfattet av meldeplikten som allerede er inngått for 2006, er det tilstrekkelig at de sendes inn til Konkurransetilsynet innen fire uker fra de mottar dette brevet.

Dersom det skulle oppstå tvil om hvorvidt enkelte dokumenter er omfattet av meldeplikten, kan spørsmålet tas opp med tilsynet i det enkelte tilfellet.

I henhold til konkurranseloven § 24 plikter enhver å gi konkurransemyndighetene de opplysninger som disse myndighetene krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven. For at Konkurransetilsynet skal kunne føre et effektivt tilsyn med konkurransesituasjonen i dagligvaremarkedet i Norge, fattes følgende vedtak om meldeplikt:

”Norgesgruppen ASA pålegges meldeplikt til Konkurransetilsynet for sine årsavtaler med de leverandører som er listet opp i vedlegg I.

Med årsavtaler menes alt materiale som formaliserer det gjeldende avtaleforholdet mellom de aktuelle leverandørene og Norgesgruppen ASA. Dette inkluderer eventuelle rammeavtaler på europeisk og nordisk nivå, andre rammeavtaler, standardavtaler, tilleggsavtaler, særavtaler, alle vedlegg, aktivitetsavtaler med videre.

Meldeplikten omfatter avtalene Norgesgruppen ASA inngår på vegne av de til enhver tid underliggende profilhus og tilknyttede kjeder og butikker, for tiden: Profilhuset Kjøpmannshuset Norge AS, Profilhuset Meny-Ultra AS, Profilhuset Kiwi Norge AS, Super Spar AS, Bunnpris-kjeden, Safari AS, Bikuben Drift AS, CC-Mart’n AS og Helgø Matsenter. Videre omfatter meldeplikten avtaler som Norgesgruppen ASA sine underliggende profilhus og tilknyttede kjeder/butikker selv inngår med de aktuelle leverandørene.

¹ Det vises til tidligere nevnte rapport om betaling for hylleplass.

Avtalene skal sendes inn til Konkurransetilsynet senest fire uker etter at endelig avtale er inngått. Andre typer dokumenter som omfattes av meldeplikten, skal også sendes til Konkurransetilsynet innen fire uker etter at de inngår som en del av avtaleforholdet mellom partene.

Vedtaket trer i kraft umiddelbart og gjelder frem til 1. januar 2010.”

For ordens skyld gjør Konkurransetilsynet oppmerksom på at tilsynet i medhold av konkurranseloven § 28 kan pålegge en løpende mulkt for å sikre at pålegg etter konkurranseloven § 24 overholdes. Videre kan det ilegges overtredelsesgebyr dersom et foretak eller noen som handler på deres vegne, forsettlig eller uaktsomt unnlater å etterkomme pålegg etter konkurranseloven § 24, jf konkurranseloven § 29 første ledd litra c.

Dersom De mener De ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi de opplysningene Konkurransetilsynet krever, kan De klage på vedtaket innen tre uker fra De har mottatt brevet, jf forvaltningsloven § 29 første ledd. En eventuell klage stiles til Moderniseringsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Forvaltningens saksdokumenter er som hovedregel offentlige, jf. offentlighetsloven § 2 første ledd. På forespørsel kan det derfor gis innsyn i brev og andre dokumenter De sender til Konkurransetilsynet. Vi har imidlertid taushetsplikt om drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den opplysningene angår, jf. offentlighetsloven § 5a, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Som nevnt i varselet er tilsynet av den oppfatning at avtalene mellom dagligvarekjedene og leverandørene i hovedsak vil ha et slikt innhold at det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde opplysningene. Konkurransetilsynet ber om at De angir hvilke opplysninger i den innsendte dokumentasjonen som De anser som forretningshemmeligheter.

Vedlegg: Liste over leverandører